

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Martini Lvtheri Piae Ac Doctae Operationes In Dvas Psalmorvm Decades

Luther, Martin

Basileae

VD16 L 5540

Seruite domino in timore, & exultate ei cum tremore.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37005

Intellectus ex
fide.

Nolite fieri sicut equus & mulus, quibus non est intellectus. Est autem haec intelligentia, non de qua Philosophi opinantur, sed fides ipsa, quae in rebus speris & aduersis potens est ea uidere, quae non uidentur. Ideo non experientia quae intelligant, absolute dicit, intelligite; id est, facite ut sitis intelligentes, ut rate ut sitis creduli. Non enim habet nomen, neque speciem, ea quae fides intelligit. Nam praesentium rerum prosperitas uel aduersitas penitus subuertit omnium animam, qui fide non intelligit inuisibilia. Hic enim intellectus ex fide uenit, iuxta illud: Nisi credideritis non intelligetis. Et hic est ingressus ille caliginosus, in qua absorbetur, quicquid sensus, ratio, mens, intellectusque hominis comprehendere potest. Coniungit enim fides animam cum inuisibili, ineffabili, incommensabili, aeterno, incogitabili uerbo dei, simulque separat ab omnibus uisibilibus. Est haec est crux & phasus domini, in quo necessarium praedicat hunc intellectum.

Erudimini iudices terrae, Aug. tautologice dictum accipit. Est autem hoc opus, Erudimini, absoluti status, pro eo quod est, agite ut sitis eruditi, hoc est, e rudibus animalibusque sensuum & sensilium rerum affectibus & opinionibus eruti, ut non pueriliter de Christo, regnoque eius sentiat. Animalis enim homo non percipit ea quae dei sunt, 1. Cor. 11. Mihi autem eruditio uideatur significare auersionem cordis a rebus pereuntibus, sicut intellectus conuertitur ad apprehensionem rerum aeternarum; illam crux operatur in carnis mortificatione hanc fides in spiritus uiuificatione.

Terram significare figurate homines in terra, notius est quam ut indicari cogat, nisi quod Aug. libentius tropologifans, corpus significari putat.

Seruite domino in timore, & exultate ei cum tremore.

Prædicationis
stultitia.

Mira sententia, & in oculis nostris absurda: Timor enim & odium & iram operatur, non famulatum; & tremor uehementet obstat exultationi. Deinde & alij psalmo contrarium dicit, ubi seruire domino in lætitia iubemur. Quodigitur Mediator apostolum Paulum audiamus, qui, 1. Corin. 13. dicit, Quod mundus in lætitia dei non cognouit per sapientiam deum, placuit deo per stultitiam praedicationis saluos facere credentes; quod, d. in stultitia sapientes fieri oportet, in pace & prosperitate, deum (sicut oportuit) benefactorem non agnouimus, nec laudauimus, placuit ut nunc in cruce & aduersitate eum agnoscamus & laudemus; Ita in securitate non seruiuimus deo cum lætitia, placet ut in timore seruiamus ei cum lætitia, & in tremore exultamus, & in summa, sicut omnia dei mundus peruertit. Ita rursus deus omnia mundi peruertit. Creatura tota dicitur esse ad erigendum illuminandumque hominem; At ipse illa utitur ad excandandum & incuruandum seipsum. Quare rursus deus utitur creatura tota ad excandandum & incuruandum hominem. Haec est crux Christi & praedicationis illa stultitia, qua saluos facit credentes. Nam sentientes, ratio cinantes, sapientes, intelligentes, in his omnibus offenduntur & perduntur.

Est itaque sensus, quando Christus dominus in uirga ferrea regnat, & confirmat ueterem hominem uerbo crucis, atque id uoluntate & mandato patris, cui omnia ei subiecit, oportet ut ei subiectos uos agnoscat, subiectos autem timore, quo patienter & humiliter feratis crucem eius, timentes ne quo minus manum & consilium eius sustinetes, reprobis efficiamini; sicut illi psal. lxxv. Filij Ephraim conuersi sunt in die belli. Hoc autem praestabitis, si uos nunquam indigna pati, sed multo maiora mereri agnoueritis, Superbi enim, qui sibi carum

tantū bonis digni uidentur, securi sunt, non ueretur cum Iob omnia opera sua: ideo in tempore tentationis non subsistūt, sed (sicut Matth. vii. de domo stultitū super harenam ædificata dicitur) magna ruina colliduntur, & peiores redduntur. Timor itaq; iste in tota uita, in omnibus operibus, est magna pars crucis, immo fere tota crux.

Quin insuper cum Apostolo Rhom. v. Gloriandum est in tribulationibus exultandum cum tremore. Ex quibus omnibus colligitur, duplicem esse dei seruitutem & exultationem.

Est enim Seruitus in securitate, & exultatio in domino sine tremore, hæc sunt hypocritarū, qui securi sunt, sibi placent, nec inutiles serui sibi uidentur, merita multa habentes: de quibus psal. ix. Auferuntur iudicia tua, a facie eius, & (quod sequitur mox) illud psal. xiiij. Non est timor dei ante oculos eorū. Hi iustitiam sine iudicio faciunt in omni tempore, nec permittunt Christum esse iudicē tremendum omnibus, in cuius conspectu non iustificatur omnis uiuens.

Seruitus in timore, & exultatio cum tremore, iustorum est, qui iustitiam faciunt, & iudicium omni tempore, utrunq; semper temperantes: nec unq; sine iudicio, quo terrentur, ac desperant de se, suisq; operibus: nec sine iustitia, qua confidunt & exultant in misericordia dei: Horum totius uitæ officium est, se ipsos in omnibus accusare: Deum in omnibus iustificare & laudare, ac sic implent illud Proverb. xxviiij. Beatus homo qui semper est pavidus. Simul illud pri. Thessa. ultimo: Semper in domino gaudete. Ita inter molam inferiorem & superiorem. Deut. xxiiij. Conteruntur & humiliantur, & exuta theca frumenti, fiunt farina purissima Christi.

Emphasin istam tuo relinquo studio, qua dicit: Seruite domino, non tibi, non uentri, non auro, non deniq; iustitiæ, potestati, sapientiæ tuæ, nec ulli prorsus rerum: Hæc enim species sunt idololatriæ. Ita exultate ei, non uobis, non ulli creaturæ, sed soli domino.

Hoc autem fit, quando in omnibus tibi nihil arrogaris boni, de quo confidas ac glorieris, sed soli deo tribuas omnia, & ipsum in omnibus laudaris, benedixeris, amaueris: Tibi uero omne malū attribueris, in quo timeas, tremas, diffidas. Sicut Iob pro utroq; tempore dixit: Dominus dedit, dominus abstulit: Sit nomen domini benedictum.

Hæc omnia q̄ sint difficilia uidebis, si utrunq; tempus obserues. In aduersitate enim arduum est, non deficere, non querulari, non impatientem fieri, & timore malorum, non facere aut omittere cōtra dei præceptū, ac sic timore dei superare timorē creaturæ, non cedere affectibus & obiectis, sed adherere uerbo domini, usq; etiā ad mortē. Hic enim p̄batur, an dño seruiatur, an plus dei uoluntas timeatur, q̄ creaturæ cuiuscunq; uolentia. Porro in prosperitate etiā magis periclitatur tremor dei, q̄ in aduersitate timor dei. Hic enim exultatur secūre, & difficile est timere, nedū tremere, dū omnia cedunt ex sententia.

Idcirco, meo iudicio, tremorem cum exultatione, & timorem cum seruitute aptissime coniunxit: q̄ seruitus laborem aduersitatis importet, exultatio autē otium prosperitatis: atq; in hac adeo commendandus fuerit timor, ut etiā tremorem ibi necessarium assereret, q. d. plus timendum est, ubi timor nō est, & quo felicius omnia habent, eo sollicitius timendum, atq; adeo tremendum, cū exultare ac effusus latari contigerit.

Apphendite disciplinā, ne q̄ irascatur dñs, & pereatis de uia iusta.
In heb.

seruitus hypo
critarum.

Exultatio ius
torum.

soli domino
seruiendum.